

Det frankensteinske uhyre

Vi har fra Fondens side ikke ønsket at trænge færøsk indflydelse i baggrunden. Tværtimod. Efter aftale med det forrige Landsstyre har Fonden arbejdet for, at ledende poster i foretagender, hvor Fonden har aktieinteresser, i videst muligt omfang besættes med færinger, skriver Richard Mikkelsen m.a. i aftursvari til Jógvan Mørkøre

I et indlæg i Sosialurin den 1. november 1994 fremkommer Jógvan Mørkøre med en række betragtninger om forholdet mellem Færøerne og Danmark. Anledningen var statsministerens forestående besøg. Der bruges indlægget usædvanligt stærke ord. Umiddelbart skulle man ikke vente, at en helhjertet dansk indsats, som der efter vor opfattelse er tale om, ville blive mødt med udtryk som neokolonialisering, arrogance og uanstændighed.

Da Jógvan Mørkøre i samme indlæg udtaler sig meget kritisk om Finansieringsfonden af 1992, der kaldes et frankensteinske uhyre, skal jeg tillade mig følgende bemærkninger:

1. Vi har fra Fondens side ikke ønsket at trænge færøsk indflydelse i baggrunden. Tværtimod. Efter aftale med det forrige Landsstyre har Fonden arbejdet for, at ledende poster i foretagender, hvor Fonden har aktieinteresser, i videst muligt omfang besættes med færinger.

Dette er da også sket. I såvel Føroya Banki som i Føroya Fiskavirking er der klar færøsk dominans. Fondens egen bestyrelse har dansk flertal, men med tilkomsten af to tilfornordnede færøske medlemmer har det færøske islet også her fået overvægt. I øvrigt har der i Fondens bestyrelse været fuld enighed om alle trufne beslutninger.

2. Det er forkert at antyde, at Fonden og dens formand indtager en særlig magtposition. Fonden kan komme med forslag, men skal der bruges penge, er afgørelsen politisk. Investeringer, det være sig i banksystemet eller i fiskeindustrien, er til syvende og sidst et anliggende for Landsstyret og regeringen.

3. Der er følgelig også forkert, når det hævdes, at Fonden varetager kreditorernes interesser. Fonden har tværtimod - i overensstemmelse med sine vedtægter - lagt op til en styrkelse af banksystemet og fiskeindustrien.

Det spørgsmål, man til stadighed kredser om, er anvendelsen af de 2,5 mia. kr., der er blevet postet ind i banksystemet. Hvor er de

havnet? Svaret er, at de er brugt til at dække det hul, der opstod som følge af bankernes tilsvarende store tab på udlån og garantier. Man kan diskutere, hvad der er årsagen til tabene, men de er der, og det er en realitet, man må forholde sig til.

Bankernes aktieejere, herunder Den Danske Bank, har lidt store tab. De ville have lidt samme tab ved en konkurs, hvor tillige visse kreditorer, herunder indskydere med indlån over 250.000 kr., havde mistet penge samtidig med, at Indskydergarantifonden var trådt i funktion for mindre indskud. Man havde i så fald fået en oprydning, som i penge ville have været mindre belastende for Landskassen end den løsning, der blev valgt.

Konkurs blev afvist af Landsstyret og regeringen ud fra den - rigtige - vurdering, at denne udvej, så let den end så ud, ville have medført dybtgående og langvarig skadevirkning i det færøske samfund.

4. Aktiebyttet mellem Fonden og Den Danske Bank kaldes lyssky og skandaløst. Sandheden er, at hændelsesforløbet i denne sag er fuldt belyst i Fondens årsberetning 1993. Set i bakspejlet kan man have andre vurderinger end dem, der blev lagt til grund i hændelsessituationen, men det er ikke særlig relevant. Diskussionen på Færøerne af dette spørgsmål har antaget en aksiomatisk karakter, dvs. aktiehandlen er blevet dømt som suspækt, uden at der behøves nogen bevisførelse herfor.

Der blev ikke snydt, da man undlod at oprette Strukturfonden, som i øvrigt mødte stærk modstand i Landsstyret. Også dette kan man læse om i vores årsberetning.

5. Føroya Fiskavirking kaldes et monopolforetagende og omstruktureringen af fiskeindustrien betegnes som perspektivløs. Hertil kan svares, at både selskabet selv og Fonden offentligt har orienteret om motiverne til denne nydannelses konkurrence på markederne for fiskeprodukter er så benhård, at man alle vegne må fusionere og

rationaliserer for at overleve. Det gælder også på Færøerne. Netop i kraft af konkurrencen, såvel hvad angår råvarer som afsætning, er det et definitionsspørgsmål, om man med rette kan tale om et monopol. Det store og tunge problem er beskæftigelsen, som bør være i centrum for kommende politiske overvejelser.

6. Af mere personlig karakter: Jeg betegnes som de største kreditorers repræsentant og derfor som ikke uvildig. Argumentet er, at Fonden - efter forfatterens mening - er blevet til på Finansstilsynets foranledning, og at Finansstilsynet - stadig efter forfatterens mening - reelt beskytter kreditorerne snarere end indskyderne.

Dette er simpelthen noget vrøvl, og jeg skal derfor ikke ofre ord på det.

Til sidst et råd i William Heinesens ånd: Når man sidder på sit studiekommer i Thorshavn og har bestemt sig for at skrive om »Sandhedens time«, så pas på. Er det mørkt udenfor, og vinden susser, og regnen pisker mod ruden, får troleriet nemt overtaget. Der kan derfor komme den særeste historie ud af det.

København,
den 11. november 1994
Richard Mikkelsen

Stjóri

Avgjört er at broyta bygnaðin á Arbeiðsloysisskipanini munandi. Í hesum sambandi verður søkt eftir stjóra.

Stjórin skal hava ábyrgdina av dagligu leiðslu stovnsins, og skal standa fyri og skipa tær bygnaðarbroytingar, sum avtalaðar eru.

Á Arbeiðsloysisskipanini starvast í løtuni 16 fólk á hesum arbeiðsøkjum:

- Arbeiðsloysistrygging
- Arbeiðsávising
- Fíggjardeild.

Talan verður um eitt krevjandi starv við stórum avbjóðingum.

Komandi stjóri má í samstarvi við stýrið kunna fasthalda og menna eina effektiva umsiting.

Dentur verður lagdur á, at umsøkjarin hevur bæði holla teoretiska útbúgving, breiða samfelagsliga vitan, gott búskaparligt innlit og leiðsluroyndir.

Løn sambært avtalu.

Ætlanin er at seta starvið 1. januar 1995 ella skjótast tilber.

Nærri fæst at vita um starvið við at venda sær til Tórgerð Nielsen, leiðara, á telefon 19550, ella Høgna Joensen, stýrisformann, á telefon 15360.

Skrivlig umsókn skal vera skipanini í hendi í seinasta lagi 5. desember 1994. Umsóknin, ið verður viðgjörd í trúnaði, skal sendast til:

Arbeiðsloysisskipanina
Høgna Joensen, stýrisformaður
J. H. Schrøtersgøta 9
Postsmoga 22
110 Tórshavn

STARV

Eitt starv sum skivara á TLF er leyst at skjka.

Arbeiðið umfatar:

- Journalisering
- Arkivering
- Innskrivað fundarfrágreiðingar
- Skriva punkttdiktat
- Umseta tekstir
- o.a. skrivara- og skrivstovuástarvið

Starvið er á stjórnskrivstovuni og skal setast skjótast gjørligt.

Fortreytir at røkja starvið er:

- at viðkomandi dugir væl at málbera seg á føroyskum og enskum bæði í skrift og talu
- at viðkomandi er røkin
- hevur hollan Edv-kunnleika

Umsøkjarar við korrespondent-/advokatskrivaraútbúgving ella líknandi útbúgving hava fyrirun.

Umsóknir skulu sendast til Telefonverk Føroya Løgtings, Postboks 27, 110 Tórshavn og vera okkum í hendi í seinasta lagi 21. november 1994.

Meira kann fáast at vita um starvið við at venda sær til tlf. 11433, lok. 378 ella 332.

Telefonverk Føroya Løgtings